

N:o 28.

Af Herr Faxe, Arvid, angående ändringar i gällande förordning om bränvinstillverkning.

Motion är väl redan väckt om ändring i nu gällande stadganden angående villkoren för bränvins tillverkning; och ehuru jag äfven för min del instämmer i samma motions syftning, att bereda en större frihet vid eller åtminstone utsträckning af tiden för tillverkningen, finner jag mig likväl föranlåten att påkalla särskild uppmärksamhet på ett förhållande, hvarigenom en sådan utsträckning af den i författningarne högst tillåtna tid för tillverkningen, om än i strid med författningens anda och mening, på en omväg kan vinnas och jemväl vunnits.

Såväl 1863 års författning, som den i ämnet sist utkomna af den 26 Oktober 1866, innehåller visserligen i 2 § allenast det medgifvande för bränvinstillverkare, att under tre af de i författningen bestämda sex terminer, omfattande tillika sex månader af året, eller under en tid af tre månader handteringen utöfva; men då inskränkningen endast gäller personen och ingalunda egendomen eller stället, der tillverkningen bedrivs, så har hinder ej ansetts möta för annan person, att sedan första innehafvaren begagnat sin rätt att under tre månader tillverka bränvin, efter erhållen upplåtelse af bränneriet, på samma ställe fortsätta tillverkningen under de återstående terminerna; och äfven denna tillverkning, fastän i annans namn, har bedrivits af förra innehafvaren och för hans enskilda räkning, och detta så uppenbart att intet tvifvel om verkliga förhållandet förefunnits.

Det torde emellertid erkännas vara högst olämpligt, att en lag skall lemna rum för ett sådant kringgående af dess bestämmelser, ja, nära nog lemna anvisning dertill; äfvensom medgifvas må, att sådant icke bidrager att höja hvarken aktningen för lag eller laglydnad och moralitet i allmänhet; och sålunda bör antingen åt lagen gifvas den bestämdhet, att kringgåendet i möjligaste mätto förekommes, eller ock böra de hinder mot en friare verksamhet undanröjas, som man afsett att deri nedlägga, men hvilka, utan att binda den uppsåtliga lagbrytaren, blott är betungande för den laglydige. Efter min åsigt är det denna sednare utvägen, som bör omfattas; och jag får alltså föreslå

full frihet för bränvinstillverkare, att, med iakttagande af de bestämmelser, som i afseende på rättighetens vinnande, kontrollen och beskattningen varda meddelade, under hela eller en del af den tid, för hvilken tillverkning kan blifva medgifven, handteringen utöfva.

I sammanhang härmed tillåter jag mig anmärka ett par andra stadganden i omförmälda författning, som synas vara mindre tydliga, nemligen 7 § sednare momentet och 38 §.

Bih. till Riksd. Prot. 1867. 1 Saml. 2 Afd. 1 Band. 3 Häft.

Då 1 mom. i 7 § endast tillåter utvidgning af anmäld tillverkning för en, en och en half, två, två och en half eller tre terminer, och sålunda ej för blott en half termin, men sednare mom. åter, utan sådant villkor, medgifver tillverkare att minska uppgifvet tillverkningsbelopp, så kan deraf dragas den slutsats, att inskränkning af det anmälda tillverkningsbeloppet är tillåten äfven för en half termin, hvilket dock synes stå i strid med den förra bestämmelsen.

38 § stadgar ansvar för den, som tillverkar bränvin, *utan att anmälan der-till skett*; men meningen är väl den, att tillverkaren skall hafva anmält sig att sådan tillverkning utöfva, enär det är hans behörighet, som enligt 8 § skall styrkas och bedömas.

Jag anhåller om remiss härå till vederbörligt Utskott.

Stockholm den 29 Januari 1867.

Arvid Faxé.

N:o 29.

Af Herr Faxé, Arvid, angående beviljande af ett anslag å 30,000 R:dr, till understödjande af vattenafledningsföretag inom Jönköpings län.

Inom Jönköpings län, likasom i Rikets öfriga delar, har, under en längre följd af år, odlingar af så väl högmark som sankta trakter fortgått. Sjöar och vattendrag hafva blifvit sänkta, kärr och mossar uttappade, samt på sådant sätt stora rymder af förut mindre duglig eller alldeles ofruktbar mark förbättrats och för odlingen vunnits. — Erkänns bör ock vigten af det understöd, som Staten härvid lemnat dels genom lån och dels, ehuru blott i mindre mån, genom anslag utan återbetalningsskyldighet, hvilket också ensamt kunnat för de i allmänhet mindre bemedlade jordegarna möjliggöra utförandet af sådana företag. Jemte det omfånget af odlad eller för odling tjenlig mark sålunda blifvit högst betydligt utvidgadt, hafva länets jordbrukare, alltid villiga att efter förmåga medverka till jordbruksnäringens höjande, icke eller sparat möda eller kostnad för så väl jordbrukets som kreaturskötselns intensiva förbättring; och de framsteg, som i dessa afseenden blifvit gjorda, äro af icke ringa betydighet; men missgynnande naturförhållanden, mera allmänna för detta län än inom de flesta öfriga orter i mellersta och södra delarne af Riket, utgöra härvid sådana hinder, som jordegarna ensamma icke förmå undanrödja, och äro derjemte af den beskaffenhet, att de klokaste beräkningar, de bästa förhoppningar derigenom tillintetgöras. Länet är nemligen i de flesta trakter deraf